

*Met nieuwe technieken werken we toe naar **energieneutraliteit**. We brengen in beeld hoe we bijdragen aan Nederland circulair.*

VV-besluitnota

Registratienummer:
20.057009

De verenigde vergadering

besluit:

1. de volgende stap te zetten naar energieneutraliteit in 2025;

daarvoor:

2. in te stemmen met de uitwerking van de motie energieneutraliteit (bijlage 1);
3. te investeren in extra zonneweides en windmolens op eigen terrein;
4. de uitgebreide groslijst voor kansrijke locaties als uitgangspunt te nemen (bijlage 3);
5. een voorbereidingskrediet van € 550.000 beschikbaar te stellen;
6. de P&C cyclus te gebruiken om u te informeren over de voortgang en aanpassingen in de groslijst.

Context

De verenigde vergadering heeft op 13 mei 2020 de motie energieneutraliteit aangenomen. In de motie verzoekt de VV het college om inzicht te geven in wijze waarop we de doelstelling 'energieneutraal in 2025' gaan bereiken. In de voorliggende nota geven we hier op metaniveau invulling aan. Zie voor een uitgebreide toelichting op de motie bijlage 1.

Naast de motie energieneutraliteit heeft de VV ook een motie en amendement over aquathermie aangenomen. De uitwerking hiervan volgt in een startnotitie aquathermie in de VV van 18 november 2020.

Financiële consequenties

In de programmabegroting 2020 is rekening gehouden met investeringskosten voor energieneutraliteit. Hieruit wordt het voorbereidingskrediet gefinancierd. Bij de aan te vragen uitvoeringskredieten komen de effecten op de schuldenlast, kapitaallasten en de lastendrukontwikkelingen in beeld. Naar verwachting speelt dit in de periode tussen 2022 en 2024. Dan geven we aan ten laste van welke taak de kapitaallasten en overige exploitatiekosten komen.

Vervolg

Naast de periodieke updates in de P&C-cyclus voorzien we de volgende bestuurlijke momenten:

- November 2020: startnotitie aquathermie (uitwerking motie aquathermie)
- Voorjaar 2021: besluitvorming Regionale Energie Strategieën (RES 1.0)
- 2021: Verdere uitwerking samenhang energietransitie in WBP6, BOB circulair etc.
- 2021 - 2023: één of meerdere aanvragen uitvoeringskrediet

Argumenten

1.1 Om energieneutraal te worden in 2025 moeten we snel de volgende stap zetten

Energieneutraliteit betekent dat we minimaal net zoveel energie duurzaam opwekken als gebruiken. Op dit moment wekken we 53% van onze energie duurzaam op door de productie van biogas vanuit ons zuiveringsslib, de zonneweide bij Katwijk en via ons aandeelhouderschap in HVC. De komende jaren is realisatie van extra energieopwekking noodzakelijk om de doelstelling te behalen. Gezien de doorlooptijden en procedures voor maatregelen is er weinig tijd te verliezen.

2.1 Met de uitwerking geven we invulling aan de motie energieneutraliteit

In de motie energieneutraliteit geeft de VV aan inzicht te willen krijgen in de wijzen waarop de doelstelling 'Energie neutraal 2025' bereikt kunnen worden met energiebesparing, biogas, zon, wind en aquathermie. Dit wordt in bijlage 1 puntsgewijs toegelicht.

3.1 Met extra zon- en windenergie op onze eigen terreinen kunnen we energieneutraal worden

Energiebesparing is en blijft de basis. Daarnaast is de warmtelevering vanuit de AWZI Nieuwveen al gerealiseerd en is al besloten over de centrale slibvergisting in Waarderpolder. Met de centrale slibvergisting kunnen we de hoeveelheid biogasproductie uit zuiveringsslib van Rijnland verdubbelen. Zie bijlage 2 voor een toelichting op deze lopende maatregelen. Alleen voor de extra zonneweides en windmolens is nog een besluit nodig.

3.2 Zonneweides kunnen een positief effect hebben op meerdere maatschappelijke opgaven

Zonneweides kunnen goed gecombineerd worden met biodiversiteitsmaatregelen. Door de opstelling van de panelen zo te kiezen dat er gradiënten ontstaan van schaduw/zon en nat/droog komt er een variatie in het landschap. Dit heeft een positief effect op plantengroei en bestuivers. Naast biodiversiteit verkennen we in de uitwerking ook hoe we landschappelijke kwaliteit en samenwerking met de omgeving kunnen vormgeven.

4.1 De groslijst bestaat uit kansrijke locaties voor energieopwekking

De genoemde locaties in bijlage 3 hebben een positieve businesscase en kennen geen (grote) ruimtelijke bezwaren. De locaties hebben de mogelijkheden om een toename in biodiversiteit mee te koppelen bij realisatie. De groslijst kent goede afstemming met eerder gepresenteerde lijst over te verkopen percelen.

4.2 Met een dergelijk uitgebreide lijst kunnen we anticiperen op locatie die mogelijk afvallen

Voordat we een zonneweide of windmolen kunnen realiseren, moeten we (bodem)onderzoek uitvoeren, een omgevingsvergunning aanvragen en moet afstemming plaatsvinden met de netbeheerder. Ook vragen we subsidies aan. Die hebben we nodig om de businesscase rond te krijgen. Tijdens dit proces kunnen locaties afvallen in de vergunningprocedures of subsidieaanvraag. Landelijk blijkt dat ongeveer de helft van alle aanvragen voor windmolens en een kwart van de zonprojecten afvalt. De voorgestelde groslijst bevat daarom meer locaties dan we daadwerkelijk nodig hebben energieneutraliteit.

5.1 Er is voorbereidingskrediet nodig om de kansrijke locaties verder uit te werken

Voordat de zonneweides en windmolens gerealiseerd kunnen worden zijn aanvullende (bodem)onderzoeken, vergunningstrajecten, subsidieaanvraag en omgevingsmanagement nodig. Voor vijf kansrijke locaties voor zonneweides kan de voorbereiding worden meegenomen in (renovatie)projecten, hiervoor is een voorbereidingskrediet nodig. Voor de overige locaties wordt de realisatievorm na vaststelling van de groslijst nog verder bepaald. Als ook hiervoor een voorbereidingskrediet nodig is zal dit separaat worden aangevraagd. Een nadere specificering is te vinden in bijlage 4.

5.2 Door voor meerdere locaties een voorbereidingskrediet vrij te geven, winnen we tijd

Alle terreinen kennen hun eigen traject. We zijn daarbij afhankelijk van gemeenten, netbeheerders en soms hebben we zelf werkzaamheden gepland op het (nabijgelegen) terrein. We moeten kiezen voor maatwerk per locatie, waardoor we niet alles gelijktijdig kunnen realiseren. De voorbereidingen kunnen we grotendeels wel integraal oppakken. Zo kunnen we bijvoorbeeld ontwerpen en aanbestedingen combineren. Dit scheelt tijd in de uitvoering en besluitvorming.

6.1 Door periodiek de groslijst aan te passen blijven we inspelen op de meest kansrijke locaties.

De komende jaren ontwikkelt de energietransitie van de regio zich nog volop. In 2021 stellen overheden de Regionale Energie Strategieën vast, er komt een nieuwe warmtewet en omgevingswet, en de impact van de corona-crisis op de energiemarkt is nog onzeker. Mogelijk bieden nieuwe inzichten en innovaties ook kansen voor de energietransitie van Rijnland. Denk hierbij ook bijvoorbeeld aan kansen voor aquathermie met de komst van de nieuwe warmtewet. We volgen dit dynamische proces op de voet en passen de groslijst aan als hiervoor aanleiding is. Zie bijlage 5 voor een eerste overzicht van deze (meer innovatieve) maatregelen.

Risico's

4.1 De groslijst is mogelijk onvoldoende om de doelstelling energieneutraal te behalen

Voor alle kansrijke locaties zetten we de verdere uitwerking in gang met vergunningsprocedures en subsidietrajecten. Als teveel locaties afvallen, halen we de doelstelling energieneutraliteit mogelijk niet. Om dit risico te minimaliseren, voeren we nu al overleg met gemeenten via de Regionale Energie Strategieën (RES). In de meeste gevallen voldoen de locaties al aan het bestemmingsplan en passen ze binnen de zoekgebieden van de RES. Het verkrijgen van een omgevingsvergunning heeft daarmee een hogere slagingskans omdat deze 'RES-proof' zijn. Daarnaast willen we door onze intensieve samenwerking met de regio procedures versnellen.

5.1 Het voorbereidingskrediet benutten we niet volledig

Het voorbereidingskrediet hebben we (mogelijk) ruim geschat aangezien Rijnland nog niet veel ervaring heeft met dergelijke projecten. Zo voorkomen we dat we gaan overschrijden, en daardoor een extra voorbereidingskredietaanvraag moeten aanvragen, wat leidt tot vertraging. Eventuele onderbestedingen verrekenen we in de kredietaanvragen voor realisatie en melden we in de burap.

6.1 De ontwikkelingen in de energiemarkt zorgen ervoor dat maatregelen niet langer rendabel zijn

De energietransitie wordt beïnvloedt door veel externe factoren als geopolitieke verhoudingen, veranderende wetgeving en marktinvoeden (olieprijzen). Dit kan leiden tot extreem lage energieprijzen, schaarste in materialen of aanpassing van de subsidieregels waardoor voorgestelde maatregelen niet meer voldoen aan alle criteria. We volgen deze ontwikkelingen op de voet en passen de groslijst aan indien nodig.

Bijlagen

Bijlage 1	Uitwerking motie energieneutraliteit
Bijlage 2	Overzicht al lopende en besloten projecten
Bijlage 3	Groslijst kansrijke locaties voor zon en wind
Bijlage 4	Toelichting raming voorbereidingskrediet
Bijlage 5	Overzicht energie innovaties en overige projecten